

paa de Kræfter, som ere fornødne til Skolerne. Det kan ikke nytte, at man siger, at de ville komme, naar Erfaringen viser, at de ikke komme, og naar den tillige viser, at det endogsaa nu er vanskeligt at skaffe dem; saadanne individuelle Forstikringer kunne ikke afgjøre Sagen. Jeg troer derfor ei heller, at der er Nogen, der vil paastaae, at det vilde være rigtigt fra Ministeriets Side at komme med Forslag om Nedlæggelse af Seminarier, naar man ikke var i Besiddelse af Midler, som kunde skaffe de fornødne Lærkræfter til Skolerne. Nu er der ikke Tale om Andet end at give de Seminarier, som nu bestaae, en mere frugtbar Virksomhed og at give Lærerne en høist nødvendig Forbedring i deres økonomiske Stilling. At en saadan Forbedring er nødvendig, anerkjendte den ærede Rigsdagsmand selv, og jeg troer heller ikke, at der skal kunne indvindes Noget derimod. Den foreslaaede Udvidelse af Virksomheden vil jo bedst vise sig under Udøvelsen, og kan ikke betegnes bestemtere end i de Udtryk, som er steet i Loven; men jeg maa dog udtrykkeligt fremhæve, uagtet den ærede Rigsdagsmand ikke ganske oversaae det, men, som det forekom mig, ikke nok lagde Mærke dertil, at Lovforslaget netop i sin Motivering antyder og tildeels ogsaa siger i sine Bestemmelser, at man er betænkt paa at ville gaae netop i den Retning, som han fandt uønskelig, nemlig: aabne en Afgang for Folk til, — ogsaa paa et mere befolket Sted, navnlig i Kjøbenhavn, — uden at undersøfte sig Seminaristexamen og, efterat have bestaaet en Prøve, som viste, at de vare brugbare og dygtige til Underviisning, at kunne anbringes som Lærere. Dette er udtalt i dette Lovforslag. Jeg skal ligeledes gøre opmærksom paa, naar den ærede Rigsdagsmand nævnde, at der ikke var noget Deviis for, at de vare praktisk dygtige og modne til at bestaae, at der jo gives Bestemmelser fra Administrationens Side, som kunne afhjælpe dette, og ved Siden deraf skal jeg endvidere gøre opmærksom paa, at denne Sag ogsaa har været under Ministeriets Overveielse, og at der i den Henseende er det fornødne Stof til, at en Bekjendtgjørelse vil udkomme angaaende denne Sag, hvoraf den ærede Rigsdagsmand vil see, at Opmærksomheden har været henvendt herpaa, og hvori der navnlig

fordres, at, inden Nogen optages paa Seminarier, skal han netop, ved at have deeltaget i et Aar i Underviisningen ved en Skole, have lagt for Dagen, at han besidder Anlæg og Gaver i den Retning.

C. C. Møller: Jeg skal villigt erkjende den store Fortjeneste, som den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgkreds (Grundtvig) har af den danske Folkeaands Opvækkelse; jeg har ogsaa med Glæde hilst det Forslag, som fremkom for et Par Aar siden, at der skulde oprettes en Høiskole her i Nærheden af Kjøbenhavn under den ærede Rigsdagsmands specielle Tilsyn, og jeg har ogsaa lagt min Bevillie for Dagen for denne Anstalt, ved at yde min Skjærv dertil. Men, idet jeg villigt erkjender det, har jeg dog virkelig Tvivl om, at denne Høiskole vil kunne danne saadanne Lærere, som ville gjøre vore Seminarier overskudige. Efter hvad den ærede Rigsdagsmand har yttret her, og efter hvad der er yttret fra en Mand, der staaer ham nær (Lindberg) angaaende Katechisationen, saa troer jeg, at Eleverne i hans Høiskole ville blive meget slynke til at fortælle Historier, men at de ville blive meget ringe til at katechisere, hvilket jeg anseer som en stor Mangel hos en Lærer; thi jeg troer, at Katechisationen indenfor sine rette Grændser er ikke alene berettiget, men aldeles uundværlig. Det kunde aldrig falde mig ind, at det i vore Dage skulde behøves at tage Katechisationen i Forsvar, men de stærke Utringer derimod foranledige mig dertil. Jeg skal da minde den ærede Forsamling om den første Katechet, Sokrates, og spørge, om han ikke vidste at katechisere, det er: ved Spørgsmaal at udvikle Ungdommens Tankeevne og bibringe den de høiere Ideer, idet han ofte igjennem en lang Tankeække førte til det fastsatte Maal, og jeg troer virkelig ikke, at man skal kaste Brag paa den sokratiske Methode, eller i det Hele paa Methodelæren. Det gjorde mig ondt, at den ærede Rigsdagsmand har kastet en Skygge paa Jonstrup Seminarium, thi jeg troer ikke, at dette Seminarium for tjener det. Han sagde, at Jonstrup Seminarium var en Datter af Blaagaard Seminarium, at det var den samme Mand, der gjorde